

Sallust Cat. 5 (seen)

V. L. Catilīna, nōbilī genere nātus, fuit magnā vī et animī et corporis sed ingeniō malō prāvōque. 2. huic ab adulēscientiā bella intestīna caedēs rapīnae discordia cīvīlis grāta fuēre, ibique iuventūtem suam exercuit. 3. corpus patiēns inediae algōris vigiliae suprā quam cuiquam crēdibile est. 4. animus audāx subdolus varius, cuius rei lubet simulātor ac dissimulātor, aliēnī adpetēns suī profūsus, ārdēns in cupiditātibus; satis ēloquentiae, sapientiae parum. 5. vastus animus inmoderāta incrēdibilia nimis alta semper cupiēbat.

6. hunc post dominātiōnem L. Sullae lubīdō maxuma invāserat rei pūblīcae capiundae; neque id quibus modīs adsequerētur, dum sibi rēgnū parāret, quicquam pēnsī habēbat. 7. agitābātur umagis magisque in diēs animus ferōx inopiā rei familiāris et cōnsientiā scelerum, quae utraque iīs artibus auxerat, quās suprā memorāvī. 8. incitābant praetereā corruptī cīvītātis mōrēs, quōs pessuma ac divorsa inter sē mala, lūxuria atque avāritia, vexābant. 9. Rēs ipsa hortārī vidētur, quoniam dē mōribus cīvītātis tempus admonuit, suprā repetere ac paucīs īnstitūta maiōrum domī mīlitiaeque, quō modo rem pūblicam habuerint quantamque relīquerint, ut paulātim inmūtāta ex pulcherrumā pessuma ac flāgitiosissima facta sit, disserere.